

บทที่ 1/2

(1)

วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ถึง คณะกรรมการและกรรมการ ต่า เงินงานของบริษัท เงินทุนหลักทรัพย์

ฉบับที่ ๒๕๖๓

ลักษณะของบริษัท เงินทุนหลักทรัพย์

บริษัท เงินทุนหลักทรัพย์ เป็นสถาบันการเงินที่สำคัญรองจากธนาคารพาณิชย์ในระบบการเงินและเศรษฐกิจของประเทศ ตลอดจนเป็นเครื่องมือในการดำเนินงานนโยบายทางการเงินของรัฐบาล และเนื่องด้วยภาระดำเนินงานของบริษัท เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของประชาชนและเป็นส่วนหนึ่งแห่งเสถียรภาพทางการเงินและเศรษฐกิจของประเทศ จึงได้มีพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ เพื่อควบคุมการดำเนินงานของบริษัท เงินทุนหลักทรัพย์ เหล่านี้

บริษัท เงินทุนหลักทรัพย์ หมายถึง บริษัทจำกัดที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเงินทุน และธุรกิจหลักทรัพย์ ผู้ที่จะประกอบธุรกิจเงินทุนจะต้องเป็นบริษัทมหาชนจำกัดตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัดและมีทุนจดทะเบียนและทุนที่เรียกชำระแล้วไม่ต่ำกว่าสี่สิบล้านบาท ส่วนธุรกิจหลักทรัพย์จะกระทำได้อาจจัดตั้งในรูปแบบบริษัทจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยที่ทุนจดทะเบียนและทุนที่เรียกชำระแล้วไม่ต่ำกว่าสิบล้านบาท กล่าวโดยสรุปบริษัท เงินทุนหลักทรัพย์จะต้องจัดตั้งในรูปแบบบริษัทมหาชนจำกัด และได้รับใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเงินทุนและธุรกิจหลักทรัพย์ โดยมีทุนจดทะเบียนและทุนที่เรียกชำระแล้วไม่ต่ำกว่าสี่สิบล้านบาท

การดำเนินงานของบริษัท เงินทุนหลักทรัพย์

การดำเนินงานของบริษัท เงินทุนหลักทรัพย์จะต้องเป็นไปตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งกำหนดให้บริษัท เงินทุนหลักทรัพย์ดำเนินการจัดหาเงินลงทุนด้วยวิธีการกู้ยืมเงิน โดยการออกตั๋วสัญญาไปเงิน และไปเงินทุนนั้นประกอบกิจการตามที่ได้รับใบอนุญาต

การกู้ยืมเงินโดยการออกตั๋วสัญญาไปเงินนี้ เป็นธุรกิจที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นการจัดหา

เงินทุนและนำเงินทุนนั้นไปใช้ในการให้กู้ยืมหรือลงทุนและดำเนินงานอื่น ๆ ในการกู้ยืมเงินนี้ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์มีพันธะที่จะต้องจ่ายเงินคืนให้ตามเงื่อนไขที่ตกลงกัน ซึ่งสามารถแบ่งเงินกู้ยืมออกได้ 2 ประเภทดังนี้

ก. เงินกู้ยืมที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถาม เป็นการกู้ยืมเงินโดยออกตั๋วสัญญาใช้เงิน ที่มีกำหนดชำระคืนเมื่อใดก็ได้โดยแจ้งล่วงหน้า 1 วัน

ข. เงินกู้ยืมที่ต้องจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลา เป็นการกู้ยืมเงินโดยออกตั๋วสัญญาใช้เงินที่มีกำหนดชำระคืนแน่นอนและจะชำระคืนก่อนกำหนดที่ตกลงไว้ไม่ได้

ตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟอง - ซิเออร์ พ.ศ. 2522 เงินทุนที่ได้รับมานั้นจะนำไปใช้ในการดำเนินงานกิจการได้ดังนี้

1. กิจการเงินทุนเพื่อการพาณิชย์ หมายถึง การให้กู้ยืมเงินระยะสั้น โดยมีกำหนดชำระคืนเมื่อทวงถามหรือเมื่อสิ้นระยะเวลาไม่เกิน 1 ปีนับจากวันที่ให้กู้ยืม การให้กู้ยืมนี้รวมถึง การรับซื้อ ซื้อลด หรือรับช่วงซื้อลดตัวเงิน ตราสารเปลี่ยนมืออื่น หรือตราสารการเครดิต รวมทั้งการเป็นผู้รับรอง ผู้รับอาร์วัล หรือผู้ล่อเข้าแก้หน้าในตัวเงินเป็นทางค้ำปกติ เช่น เงินให้กู้ยืมเมื่อทวงถามแก่สถาบันการเงิน ลูกหนี้ตัวเงินรับเมื่อทวงถาม ลูกหนี้ซื้อลดตัวเงินและอื่น ๆ

2. กิจการเงินทุนเพื่อการพัฒนา หมายถึง การให้กู้ยืมเงินระยะปานกลาง หรือระยะยาวโดยมีกำหนดชำระคืนเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี หรือเกิน 5 ปี นับจากวันที่ให้กู้ยืม แก่กิจการอุตสาหกรรม เกษตรกรรม หรือหัตถ์ยกรรม เป็นทางค้ำปกติ เช่น ลูกหนี้เงินให้กู้ยืม ลูกหนี้ตัวเงินรับ

3. กิจการเงินทุนเพื่อการจำหน่ายและการบริโภค หมายถึง

3.1 การให้กู้ยืมเงินแก่กิจการที่จำหน่ายสินค้า โดยชำระราคาเป็นงวด ๆ หรือให้เช่าซื้อ

3.2 ให้กู้ยืมเงินแก่ประชาชนเพื่อใช้ในการซื้อสินค้าจากกิจการที่ขายให้ของ ตนเอง

3.3 ให้ประชาชนเช่าซื้อสินค้าที่รับโอนกรรมสิทธิ์มาจากกิจการซึ่งจำหน่ายสินค้านั้น เมื่อได้ตกลงจะใช้เช่าซื้อ หรือให้ประชาชนเช่าซื้อสินค้าซึ่ง ยึดได้จากผู้เช่าซื้อรายอื่น

3.4 รับโอนโดยมีค่าตอบแทนซึ่งสิทธิเรียกร้องที่ เกิดจากการจำหน่ายสินค้า

4. กิจการเงินทุนเพื่อการเคหะ หมายถึง

4.1 ให้อุปยเงินแก่ประชาชนเพื่อให้ได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในที่ดินและหรือบ้าน ที่อยู่อาศัย

4.2 ให้อุปยเงินแก่กิจการที่ประกอบธุรกิจจัดหาที่ดินและหรือบ้านที่อยู่อาศัย สำหรับจำหน่ายแก่ประชาชนหรือให้ประชาชนเช่าซื้อ

4.3 จัดหาที่ดินและหรือบ้านที่อยู่อาศัยมาจำหน่ายแก่ประชาชนรวมทั้งให้ ประชาชนเช่าซื้อ

หน้า 3 ตรีวิไล (ท.)

5. กิจการนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ หมายถึง กิจการที่หน้าที่เป็นนายหน้าหรือ ตัวแทนซื้อขาย หรือแลกเปลี่ยนหลักทรัพย์ให้แก่บุคคลอื่น โดยได้รับค่าหน้าเป็นการตอบแทน

6. กิจการค้าหลักทรัพย์ หมายถึง กิจการซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนหลักทรัพย์ที่ เป็นเงินทุนของกิจการเพื่อหากำไร

7. กิจการที่ปรึกษาการลงทุน หมายถึง กิจการให้คำแนะนำแก่ประชาชนไม่ว่า โดยทางตรงหรือทางอ้อมเกี่ยวกับคุณค่าของหลักทรัพย์หรือความเหมาะสมในการลงทุน หรือซื้อ หรือขายหลักทรัพย์ใด ๆ โดยได้รับค่าบริการหรือค่าเหม็จเป็นการตอบแทน

8. กิจการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ หมายถึง กิจการรับจัดการจำหน่ายหลักทรัพย์ให้ แก่ประชาชนโดยได้รับค่าธรรมเนียมเป็นการตอบแทน

9. กิจการจัดการลงทุน หมายถึง กิจการจัดการลงทุนตามโครงการ โดยการ ออกตราสารหรือหลักฐานแสดงสิทธิในทรัพย์สินของแต่ละโครงการจำหน่ายแก่ประชาชน และนำเงิน ที่ได้จากตราสารหรือหลักฐานแสดงสิทธินั้นไปลงทุนในหลักทรัพย์ตามที่กำหนดไว้ในโครงการ เช่น กองทุนรวมจัดการลงทุนตามโครงการสินิญโย

ข้อจำกัดในการดำเนินงานของบริษัท เงินทุนหลักทรัพย์ตามพระราชบัญญัติการประกอบ ธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. 2522 ห้ามบริษัทเงินทุนกระทำ การดังนี้

1) ลดทุนหรือเพิ่มทุนโดยมิได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี

2) ซื้อหรือมีไว้ซึ่งอสังหาริมทรัพย์ เว้นแต่

- 2.1 เป็นอสังหาริมทรัพย์เพื่อใช้เป็นสถานที่สำหรับประกอบธุรกิจหรือสำหรับเป็นที่พักหรือเพิ่มผลผลิตสิ่งเคราะห์ของพนักงานและลูกจ้างของบริษัทเงินทุนนั้นตามที่ได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย
- 2.2 เป็นอสังหาริมทรัพย์ที่บริษัทเงินทุนได้มาจากการชำระหนี้ การประกัน การให้กู้ยืมเงิน หรือการซื้ออสังหาริมทรัพย์ที่รับจำนองไว้จากการขายทอดตลาด โดยคำสั่งศาลหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ แต่ต้องจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวภายในสามปี นับแต่วันที่อสังหาริมทรัพย์นั้นตกมาเป็นของบริษัทเงินทุน หรือภายในเวลากว่านั้นตามที่ได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย
- 2.3 เป็นอสังหาริมทรัพย์ที่บริษัทเงินทุนประเภทกิจการเงินทุนเพื่อการเคหะมีไว้เพื่อประกอบธุรกิจนั้น ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรี

ในการอนุญาตตามข้อ 2.1 และ 2.2 ธนาคารแห่งประเทศไทยจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ก็ได้

- 3) รั้งหุ้นของบริษัทเงินทุนนั้นเป็นประกัน หรือรั้งหุ้นของบริษัทเงินทุนจากบริษัทเงินทุนอื่นเป็นประกัน
- 4) ชื่อหรือมีหุ้นในบริษัทจำกัดใดเป็นจำนวนเกินร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทจำกัดนั้น เว้นแต่ได้รับความเห็นชอบจากธนาคารแห่งประเทศไทย ในการให้ความเห็นชอบ ธนาคารแห่งประเทศไทยจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ก็ได้
- 5) ชื่อหรือมีหุ้นบริษัทเงินทุนอื่น เว้นแต่
 - 5.1 เป็นการได้มาจากการชำระหนี้ หรือการประกันการให้กู้ยืมเงิน แต่ต้องจำหน่ายภายในเวลา 6 เดือนนับแต่วันที่ได้มา
 - 5.2 เป็นการได้มาเนื่องจากการประกอบธุรกิจอื่นที่ได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี
- 6) ประกอบกิจการอื่นใดนอกจากธุรกิจเงินทุนในประเภทที่ได้รับอนุญาต เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี ในการอนุญาตรัฐมนตรีจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ก็ได้

สำหรับบริษัทเงินทุนที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการเงินทุนเพื่อการพัฒนาให้ได้รับ ยกเว้นที่จะประกอบกิจการดังต่อไปนี้ได้ด้วย

- 6.1 การเป็นนายหน้าหรือตัวแทนในการจัดหาเงินกู้ยืมหรือเงินลงทุนให้แก่ กิจการอุตสาหกรรม เกษตรกรรม หรือพาณิชย์กรรม หรือการคัดการ เกี่ยวกับการให้กู้ยืมเงินแก่หรือการลงทุนในกิจการดังกล่าว
- 6.2 การให้บริการจัดทำหรือวิเคราะห์โครงการเพื่อการลงทุน
- 6.3 การเป็นที่ปรึกษาเกี่ยวกับการเงินหรือการค้า ทางการเงินของกิจการอุตสาหกรรม เกษตรกรรม หรือพาณิชย์กรรม
- 6.4 การเป็นที่ปรึกษาในการจัดซื้อกิจการหรือการคัดการควบธุรกิจเข้าด้วยกัน

7) ให้กรรมการของบริษัทเงินทุนนั้นกู้ยืมเงิน

การให้กู้ยืมเงินดังต่อไปนี้ให้ถือว่าเป็นการให้กรรมการนั้นกู้ยืมเงินด้วย

- 7.1 การให้กู้ยืมเงินแก่คู่สมรส หรือบุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะของกรรมการ
- 7.2 การให้กู้ยืมเงินแก่ห้างหุ้นส่วนสามัญที่กรรมการ คู่สมรส หรือบุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะของกรรมการเป็นหุ้นส่วน
- 7.3 การให้กู้ยืมเงินแก่ห้างหุ้นส่วนจำกัดที่กรรมการ คู่สมรส หรือบุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะของกรรมการ เป็นหุ้นส่วนจำกัดความรับผิด หรือเป็นหุ้นส่วนจำกัดความรับผิดที่มีหุ้นรวมกันเกินร้อยละ 30 ของทุนทั้งหมดของห้างหุ้นส่วนจำกัดนั้น
- 7.4 การให้กู้ยืมเงินแก่บริษัทจำกัดที่กรรมการ คู่สมรส หรือบุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะของกรรมการ หรือห้างหุ้นส่วนตาม 7.2 หรือ 7.3 ถือหุ้นรวมกันเกินร้อยละ 30 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทจำกัดนั้น

8) บ้ายที่ตั้งสำนักงานใหญ่ หรือสำนักงานสาขาของบริษัทเงินทุนโดยมิได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย ในการอนุญาตธนาคารแห่งประเทศไทยจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ก็ได้

9) จ่ายเงินหรือทรัพย์สินอื่นแก่กรรมการ พนักงานหรือลูกจ้างของบริษัทเงินทุนนั้น

เป็นค่านายหน้าหรือค่าตอบแทนสำหรับหรือเนื่องจากการกระทำหรือการประกอบธุรกิจใด ๆ ของบริษัทเงินทุนนั้น ทั้งนี้ นอกจากบำเหน็จ เงินเดือน รางวัล และเงินเพิ่มอย่างอื่นบรรดาที่พึงจ่ายตามปกติ

- 10) ยายหรือให้อสังหาริมทรัพย์ใด ๆ หรือสังหาริมทรัพย์ที่มีมูลค่ารวมกันสูงกว่าที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดแก่กรรมการ หรือข้าราชการผู้สิ้นจกกรรมการ ทั้งนี้ เว้นแต่ได้รับความยินยอมจากคณะกรรมการ และได้รับรายงานให้ธนาคารแห่งประเทศไทยทราบแล้ว
- 11) โฆษณากิจการของบริษัทเงินทุนนั้น เว้นแต่การโฆษณานั้นจะได้กระทำตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด

นอกจากนี้บริษัทเงินทุนยังต้องปฏิบัติตามระเบียบของธนาคารแห่งประเทศไทยในเรื่องการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง การดำรงเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง ฯลฯ ด้วย สำหรับบริษัทหลักทรัพย์ห้ามมิให้กระทำการดังต่อไปนี้

1. ลดทุนหรือเพิ่มทุนโดยมิได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี
2. กระทำการใด ๆ อันจะทำให้ลูกค้า หรือบุคคลทั่วไปเข้าใจผิดเกี่ยวกับราคาคุณค่าและลักษณะของหลักทรัพย์ที่เกี่ยวข้อง
3. กระทำการใด ๆ อันเป็นการเอาเปรียบลูกค้า หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องอย่างไม่เป็นธรรมตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด
4. ชื้อขายหลักทรัพย์ล่วงหน้า ไม่ว่าจะเป็นการซื้อขายในนามของตนเองหรือลูกค้า เว้นแต่รัฐมนตรีจะประกาศกำหนดให้กระทำได้ ในการประกาศดังกล่าว รัฐมนตรีจะกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขให้ต้องปฏิบัติตามด้วยก็ได้
5. ขายหลักทรัพย์โดยที่บริษัทยังไม่มีหลักทรัพย์นั้นอยู่ในครอบครองหรือมิได้มีบุคคลใดมอบหมายให้ขายหลักทรัพย์นั้น เว้นแต่รัฐมนตรีจะประกาศกำหนดให้กระทำได้ ในการประกาศดังกล่าว รัฐมนตรีจะกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขให้ต้องปฏิบัติตามด้วยก็ได้

- ประกอบกิจการอื่นใด นอกจากธุรกิจหลักทรัพย์ในประเภทที่ได้รับอนุญาต เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี ในการอนุญาตรัฐมนตรีจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ก็ได้

ส่วนการให้กู้ยืมเงินเพื่อการซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนหลักทรัพย์เกี่ยวกับการประกอบกิจการนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ หรือกิจการค้าหลักทรัพย์นั้น ให้บริษัทหลักทรัพย์กระทำได้

- ย้ายที่ตั้งสำนักงานใหญ่ หรือสำนักงานสาขาของบริษัทหลักทรัพย์โดยมิได้รับอนุญาตจากรณาคารแห่งประเทศไทย ในการอนุญาตธนาคารแห่งประเทศไทยจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ก็ได้
- โฆษณากิจการของบริษัทหลักทรัพย์นั้น เว้นแต่การโฆษณานั้นจะได้กระทำตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย